

FUDBAL - PRAVILA IGRE

SADRŽAJ

1 Pravilo 1. TEREN ZA IGRU	7
1.1 Površina.....	7
1.2 Obeležavanje terena.....	7
1.3 Razmere	7
1.4 Međunarodne utakmice.....	8
1.5 Prostor gola.....	8
1.6 Kazneni prostor.....	8
1.7 Stub sa zastavicom.....	8
1.8 Luk na uglu.....	8
1.9 Golovi	9
1.10 Bezbednost	9
1.11 Odluke Međunarodnog borda.....	10
1.12 Odluka 1.....	10
1.13 Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....	10
1.14 Odluka 1.....	10
1.15 Odluka 2	11
1.16 Odluka 3	11
1.17 Odluka 4.....	11
1.18 Odluka 5	12
1.19 Odluka 6	12
1.20 Odluka 7	12
1.21 Odluka 8	12
1.22 Odluka 9	12
1.23 Odluka 10.....	12
1.24 Odluka 11.....	12
1.25 Odluka 12	13
1.26 Odluka 13	13
1.27 Odluka 14	13
1.28 Odluka 15	13
1.29 Odluka 16	13
1.30 Odluka 17	14
1.31 Odluka 18	14
1.32 Odluka 19	14
1.33 Odluka 20	15
1.34 Odluka 21.....	15
2 Pravilo 2. LOPTA	16
2.1 Kvalitet i mere.....	16
2.2 Zamena neispravne lopte.....	16
2.3 Odluke Međunarodnog borda	16
2.4 Odluka 1.....	16
2.5 Odluka 2.....	17

3 Pravilo 3. BROJ IGRAČA.....	18
3.1	Procedure zamene18
3.2	Isključenje igrača i zamenika18
3.3	Odluke Fudalskog Saveza Srbije.....19
3.4	Odluka 1.....19
3.5	Odluka 2.....19
3.6	Odluka 3.....19
3.7	Odluka 4.....19
3.8	Odluka 5.....19
3.9	Odluka 6.....19
3.10	Odluka 7.....19
3.11	Odluka 8.....20
3.12	Odluka 9.....20
3.13	Odluka 10.....20
3.14	Odluka 11.....20
4 Pravilo 4. OPREMA IGRAČA.....	21
4.1	Bezbednost.....21
4.2	Osnovna oprema21
4.3	Štitnici (Kostobrani).....21
4.4	Boje21
4.5	Prekršaji/kazne.....21
4.6	Odluke Međunarodnog borda.....22
4.7	Odluka 1.....22
4.8	Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....22
4.9	Odluka 1.....22
4.10	Odluka 2.....22
4.11	Odluka 323
4.12	Odluka 423
5 PRAVILO 5. SUDIJA.....	24
5.1	Odluke Međunarodnog borda.....24
5.2	Odluka 1.....24
5.3	Odluka 2.....24
5.4	Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....24
5.5	Odluka 1.....24
5.6	Odluka 2.....26
5.7	Odluka 3.....26
5.8	Odluka 4.....26
5.9	Odluka 5.....26
5.10	Odluka 6.....26
5.11	Odluka 7.....27
5.12	Odluka 8.....27

5.13	Odluka 9.....	27
5.14	Odluka 10.....	27
5.15	Odluka 11.....	28
5.16	Odluka 12.....	28
6 PRAVILO 6. SUDIJE POMOĆNICI.....		29
6.1	Zadaci.....	29
6.2	Pomoć.....	29
6.3	Odluke fudbalskog saveza Srbije.....	29
6.4	Odluka 1.....	29
6.5	Odluka 2.....	29
6.6	Odluka 3.....	29
6.7	Odluka 4.....	30
6.8	Odluka 5.....	30
6.9	Odluka 6.....	30
7 PRAVILO 7. TRAJANJE IGRE.....		31
7.1	Delovi igre.....	31
7.2	Poluvreme.....	31
7.3	Nadoknada izgubljenog vremena.....	31
7.4	Kazneni udarac.....	31
7.5	Trajno prekinuta utakmica.....	31
7.6	Odluke fudbalskog saveza Srbije.....	32
7.7	Odluka 1.....	32
7.8	Odluka 2.....	32
7.9	Odluka 3.....	32
7.10	Odluka 4.....	32
7.11	Odluka 5.....	32
7.12	Odluka 6.....	32
8 PRAVILO 8. POČETAK I NASTAVAK IGRE.....		34
8.1	Prethodni uslovi.....	34
8.2	Početni udarac.....	34
8.3	Procedura.....	34
8.4	Prekršaji/kazne.....	34
8.5	Spuštanje lopte.....	34
8.6	Procedura.....	35
8.7	Prekršaji/kazne.....	35
8.8	Odluke fudbalskog saveza Srbije.....	35
8.9	Odluka 1.....	35
8.10	Odluka 2.....	35
8.11	Odluka 3.....	35
8.12	Odluka 4.....	35

9 PRAVILO 9. LOPTA U IGRI I VAN IGRE	36
9.1 Lopta u igri.....	36
9.2 Lopta van igre.....	36
10 PRAVILO 10. POGODAK	37
10.1 Postizanje pogodaka.....	37
10.2 Pobednička ekipa.....	37
10.3 Odluke fudbalskog saveza Srbije.....	38
10.4 Odluka 1.....	38
11 PRAVILO 11. OFSAJD	39
11.1 Ofsajd pravilo.....	39
11.2 Prekršaj.....	39
11.3 Nije prekršaj.....	39
11.4 Prekršaji/kazne.....	39
11.5 Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....	39
11.6 Odluka 1.....	39
12 PRAVILO 12. PREKRŠAJI I NESPORTSKA PONAŠANJA	40
12.1 Drektni slobodni udarac.....	40
12.2 Kazneni udarac.....	40
12.3 Indirektan slobodan udarac.....	40
12.4 Disciplinske kazne.....	41
12.5 Isključenje.....	42
12.6 Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....	42
12.7 Odluka 1.....	42
13 PRAVILO 13. SLOBODNI UDARCI	43
13.1 Vrste slobodnih udaraca.....	43
13.2 Direktan slobodan udarac.....	43
13.3 Lopta ulazi u gol.....	43
13.4 Indirektan slobodan udarac.....	43
13.5 Znak sudije.....	43
13.6 Lopta ulazi u gol.....	43
13.7 Procedura.....	43
13.8 Slobodan udarac u kaznenom prostoru.....	43
13.9 Indirektan slobodan udarac za napadajuću ekipu.....	44
13.10 Slobodan udarac van kaznenog prostora.....	44
13.11 Prekršaji/kazne.....	44
13.12 Slobodan udarac izvodi drugi igrač osim golmana.....	44
13.13 Slobodni udarac izvodi golman.....	44

14 PRAVILO 14. KAZNENI UDARAC (Penal)	46
14.1 Prekršaji/kazne.....	46
14.2 Položaj lopte i igrača.....	46
14.3 Izvođenje.....	46
14.4 Golman prekrši Pravila igre.....	47
14.5 Saigrač izvođača krši Pravila igre.....	47
14.6 Saigrač golmana krši Pravila igre.....	47
14.7 Jedan ili više igrača odbrambene i napadajuće ekipe prekrše Pravila igre.....	47
15 PRAVILO 15. UBACIVANJE (Izvođenje auta)	49
15.1 Izvođenje.....	49
15.2 Prekršaji/kazne.....	49
15.3 Ubacivanje vrši golman.....	50
16 PRAVILO 16. UDARAC SA GOLA (Gol aut)	51
16.1 Izvođenje.....	51
16.2 Prekršaji/kazne.....	51
16.3 Udarac sa gola izvodi saigrač golmana.....	51
16.4 Udarac sa gola izvodi golman.....	51
17 PRAVILO 17. UDARAC SA UGLA (Korner)	53
17.1 Izvođenje.....	53
17.2 Prekršaji/kazne.....	53
17.3 Odluke Fudbalskog saveza Srbije.....	54
17.4 Odluka 1.....	54
17.5 Odluka 2.....	54
18 PROCEDURA ZA ODREĐIVANJE POBEDNIKA UTAKMICE	55
18.1 Pogodci na strani.....	55
18.2 Produžeci.....	55
18.3 Udarci na gol sa tačke za kazneni udarac.....	55
18.4 Tehnički prostor.....	56

Površina

Utakmice se mogu igrati na terenima sa prirodnom i veštačkom podlogom, u skladu sa Pravilima takmičenja.

Veštački teren treba da je zelene boje. Kada se koristi teren sa veštačkom podlogom, bilo za utakmice između nacionalnih timova (reprezentacija) - članica FIFA ili za međunarodne klupske utakmice, podloga mora biti u skladu sa zahtevima FIFA za koncept kvaliteta veštačkih podloga ili međunarodnih standarda za podloge, dok FIFA drugačije ne odluči.

Obeležavanje terena

Teren za igru se obeležava linijama. Ove linije pripadaju prostoru koji obeležavaju. Dve duže granične linije zovu se uzdužne (aut) linije . Dve kraće linije zovu se poprečne (korner) linije .

Teren za igru je središnjom linijom podeljen na dve polovine.

Na sredini središnje linije obeležen je centar. Oko centra je obeležen luk poluprečnika 9.15 m (10 jardi).

Moguće je obeležiti jedan znak izvan terena za igru na 9.15 metara od kružnog luka na tlu, pod pravim uglom na poprečnu liniju, da se obezbedi razdaljina koju treba da poštuju protivnici kod izvođenja udarca iz ugla (kornera).

Razmere

Teren za igru mora imati oblik pravougaonika. Uzdužne linije moraju biti duže od poprečnih linija (tabela 1.).

	najmanje	najviše
Dužina	90 m (100jardi)	120m (130jardi)
Širina	45 m (50jardi)	90m (100jardi)

Tabela 1. Dimenzije terena

Sve linije treba da budu iste širine ne više od 12 cm (5 inča).

Međunarodne utakmice

	najmanje	najviše
Dužina	100m (110jardi)	110m (120jardi)
Širina	64 m (70jardi)	75 m (80jardi)

Tabela 2. Dimenzije terena na kojima se igraju međunarodne utakmice, Super lige i Prve lige Srbije

Prostor gola

Dve linije se povlače pod pravim uglom na poprečnu liniju na 5.5 metara od unutrašnje strane obe stative gola. Ove linije se protežu u terenu za igru u dužini od 5.5 metara i spajaju se linijom koja je paralelna sa poprečnom linijom (korner-linija) terena. Prostor omeđen ovim linijama i poprečnom linijom je prostor gola (peterac).

Kazneni prostor

Dve linije se povlače pod pravim uglom prema poprečnoj liniji 16.5 metara od unutrašnje strane obe stative gola. Ove linije se protežu u terenu za igru 16.5 metara i spajaju se linijom koja je paralelna sa poprečnom linijom terena. Prostor omeđen ovim linijama i poprečnom linijom je kazneni prostor (šestnaesterac).

U svakom kaznenom prostoru je obeležena bela tačka na 11 metara udaljenosti od sredine (gol-linije) između stativa gola na jednakoj razdaljini od njih.

Od svake tačke za kazneni udarac povučen je luk poluprečnika 9.15 metara izvan kaznenog prostora.

Stub sa zastavicom

Stub sa zastavicom, ne manji od 1.5 metar visine i zaobljen na vrhu, postavlja se na svaki ugao (korner).

Stubovi sa zastavicom, isto tako, mogu se postaviti na svakom kraju središnje linije, ne manje od 1 metar, van uzdužne linije.

Luk na uglu

Od svake tačke preseka poprečne i uzdužne linije (korner) terena sa zastavicom povučena je četvrtina kruga poluprečnika jedan metar u terenu za igru.

Golovi

Golovi se postavljaju na sredinu svake poprečne linije.

Golovi se sastoje od dva vertikalna stuba (stative) na jednakoj razdaljini od korner zastavica spojeni prečkom. Stubovi gola i prečka moraju da budu od drveta, metala ili drugog odobrenog materijala. Njihov oblik (u poprečnom preseku) može da bude kvadratni, pravougaoni, okrugli ili elipsasti. Ne smeju da budu opasni za igrače .

Širina gola je 7.32 m, a visina 2.44 m.

Obe stative i prečka gola imaju istu širinu i debljinu koja ne prelazi 12 cm. Poprečne linije terena za igru imaju istu širinu kao stative gola i prečka. Mreže se mogu pričvrstiti na gol i tlo iza gola samo ako su propisno razapete i učvršćene da ne smetaju golmanu.

Stative i prečke gola moraju biti bele boje

Slika 1. Dimenzije gola

Bezbednost

Golovi moraju da budu čvrsto pričvršćeni u zemlju. Pokretni golovi se mogu upotrebiti samo ako ispunjavaju ovaj zahtev.

Plan terena za igru (obeležavanje)

Slika 2. Dimenzije fudbalskog igrališta u metrima

Odluke Međunarodnog Borda

Odluka 1

Tehnički prostor mora da odgovara zahtevima koje je odobrio Međunarodni Bord.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Svako igralište, na kome se organizuju javne utakmice, mora da bude registrovano od strane nadležnog fudbalskog organa.

Registraciju igrališta za utakmice određenog stepena takmičenja vrše komisije za pregled i prijem igrališta, a igrališta moraju odgovarati dimenzijama utvrđenim Pravilima fudbalske igre i drugim standardima koje utvrđuje Pravilnik o stručno pedagoškom radu i propozicije odgovarajućeg stepena takmičenja.

Odluka o registraciji igrališta, sa razmerama terena i drugim relevantnim elementima koji uslovljavaju registraciju igrališta za odigravanje utakmica

određenog stepena takmičenja, ističe se u prostoriji u kojoj se sastavlja zapisnik utakmice.

Eventualne izmene u merama na registrovanom igralištu obavezno podležu novom pregledu od strane istog organa.

Odluka 2

Klub domaćin utakmice je obavezan da teren pripremi za igru, tako da bude podoban za odigravanje utakmice stalnog takmičenja i sve što mu pripada drži u ispravnom stanju. Za svaku nepravilnost odgovara klub koji organizuje utakmicu.

Odluka 3

Sudija koji je određen da vodi utakmicu, jedini je ovlašćen da odlučuje da je teren nepodoban za igru zbog nevremena ili nečeg drugog što spada u nepredviđene okolnosti. Utvrđivanje nepodobnosti terena mora da bude izvršeno u prisustvu kapitena oba zainteresovana tima i u vreme koje je službeno određeno za početak utakmice. Izuzetno, pregled može da bude izvršen i ranije, ali istog dana i pod uslovom da bude obavljen u prisustvu kapitena oba tima i sudije.

Odluku o nepodobnosti terena sudija je dužan da unese i detaljno obrazloži u zapisniku utakmice, a delegat, odnosno sudija ukoliko delegat nije prisutan, da zapisnik dostavi nadležnom organu u roku od 24 časa, uz prethodno telegrafsko obaveštenje.

Ukoliko propozicije takmičenja predviđaju da se neodigrana utakmica igra sutradan, organizator utakmice - domaći klub je dužan da preduzme sve što je potrebno da se teren pripremi za igru.

Odluka 4

Svako igralište mora da ima svlačionice odvojeno za svaku ekipu i sudije, sa potrebnim sanitarno-tehničkim i drugim uređajima i na pogodan način zaštićene.

Pravilnikom o bezbednosti na fudbalskim utakmicama detaljnije se određuju posebni uslovi za svlačionice, druge prostorije i uređaje za stadione na kojima se igraju utakmice Super lige i Prve lige Srbije.

Regionalni i ostali savezi, svaki za svoj stepen takmičenja, određuju bliže uslove za izvršenje ove odluke na takmičenjima kojima rukovode.

Odluka 5

Sve prvenstvene i kup-utakmice ne mogu se igrati bez mreža na golovima. Mreže, u skladu sa Pravilom 1. mogu biti od konoplje, jute ili najlona pod uslovom da konac od najlona ne bude tanji od konca konoplje ili jute. Mreže od žice su zabranjene. Na gornjoj strani, posredstvom podupirača, mreža mora da bude udaljena od prečke najmanje 50 cm, a od gol-linije najmanje 1.5 metar.

Odluke 6

Ako se u toku utakmice slome: prečka, stativa ili stub zastavice, ili mreža na голу postane neispravna (otkači se od stative, prečke, ili se pocepa), sudija će prekinuti igru dok se opravka ne izvrši, a ako je to nemoguće, utakmica se završava.

Odluka 7

Žalba na neispravnost mera (teren za igru, golove, lopte i sve što je u vezi s njim) neće se uzimati u razmatranje ako klub koji podnosi žalbu nije o tome sudiji podneo pismeni prigovor najkasnije 30 minuta pre zakazanog početka utakmice.

Ako je prigovor opravdan sudija će preduzeti mere da se primedbe otklone, a ako je to nemoguće takmičarska (prvenstvena ili kup) utakmica neće se igrati.

Odluka 8

Stative i prečke golova moraju da budu okrugli i belo obojeni. Ako se utakmica igra po snegu, golovi moraju biti obojena belo-crvenom ili belo-crnom bojom.

Odluka 9

Zastavice na uglovima (korner) (i u produžetku središne linije ukoliko se postavljaju) preporučuje se da budu narandžaste ili žute boje veličine 30 cm puta 40 cm.

Odluka 10

Sa spoljne strane poprečne linije na razdaljini 9.15 metara od spoljne ivice četvrtine kruga u koji se postavlja lopta pri izvođenju udarca iz ugla, treba obeležiti linije širine 10-12 cm, ne duže od 40 cm pod pravim uglom na poprečnu liniju i tako označiti Pravilima igre potrebno rastojanje igrača ekipe koja se brani.

Odluka 11

Svako igralište mora da ima zaštitnu ogradu ili neki drugi pogodan način odvajanja publike od terena za igru, a na razdaljini najmanje tri metra od graničnih linija terena za igru.

Svako igralište na kome se odigravaju takmičenja Super lige i Prve lige Srbije, pored uslova utvrđenih Pravilnikom o licenciranju klubova, mora da ima čvrstu gvozdenu ogradu postavljenu oko terena, odgovarajuće visine radi sprečavanja ulaska gledalaca na teren i odgovarajući broj kapija prema svakom sektoru koja se otvaraju prema terenu za igru, kao i druge uslove koje propisuje Pravilnik o bezbednosti i sigurnosti na fudbalskim utakmicama.

Regionalni i ostali savezi, svaki za svoj stepen takmičenja, određuje bliže uslove za izvršenje ove odluke na takmičenjima kojima rukovode.

Odluka 12

Ako se za vreme utakmice, usled kiše ili nečeg drugog, izbrišu linije klub-organizator utakmice je dužan da ih za vreme odmora, između dva poluvremena, ili kada to zahteva sudija, osveži.

Odluka 13

Na prvenstvenim i kup-utakmicama, iza golova, treba obeležiti fotografsku liniju (linija iza koje se fotografi moraju nalaziti tokom utakmice) udaljenu dva metra od poprečne linije preko koje fotoreporter ne smeju da prelaze. Za međunarodne utakmice fotografska linija se obavezno obeležava po odluci Međunarodnog Borda: linija polazi sa obe strane terena iza poprečne linije, od tačke postavljene u produžetku ugaone zastavice najmanje dva metra, pa ide ka tački koja se nalazi najmanje na 3.5 metra od ukrštanja poprečne linije sa linijom koja ograničava prostor gola (peterac) da bi doprla do tačke najmanje šest metara iza stativa i prečke gola na kraju međusobno spojene.

Odluka 14

Na prvenstvenim i kup-utakmicama fotoreporter ne smeju da se služe blic-lampama (flešom).

Odluka 15

Prečnik (širina) stativa gola i prečke iznosi najviše 12, a najmanje 10 cm. Isto tako, širina uzdužnih i poprečnih linija koje obeležavaju ostale prostore na terenu za igru, iznose najviše 12, a najmanje 10 cm.

Odluka 16

Za obeležavanje terena za igru i prostora na terenu za igru mogu se koristiti materijali koji nemaju štetno dejstvo (nikako negašeni kreč ili kerozit). Materijal ne sme da izbija na površinu, niti da bude postavljen u obliku izbočine ili udubljenja, a mora da bude jasno vidljiv u skladu prirode terena i vrlo postojan.

Odluka 17

Sudije su obavezne da jedan sat pre početka utakmice izvrše pregled terena za igru i da utvrde da li su sve naprave ispravne i da li je teren pripremljen za igru prema Pravilima igre. Sudije pomoćnici, pored toga, dužni su da neposredno pred početak utakmice i nastavak igre u drugom poluvremenu, ponovo provere ispravnost mreža na golovima. Ukoliko ima nepravilnosti, zahtevaće od kluba-organizatora utakmice da ih do početka utakmice otkloni, a one koje nastanu kasnije da otkloni u prekidu igre. O nađenom stanju podneće izveštaj organu koji rukovodi tim takmičenjem.

Odluka 18

Tereni na kojima se igraju utakmice Super lige i Prve lige Srbije moraju da odgovaraju merama za međunarodna takmičenja, i to: da su najmanje dužine 100, a najviše 110 metara, i najmanje široki 64, a najviše 75 metara sa kvalitetnom podlogom.

Ostale standarde koje moraju ispunjavati stadioni na kojima se igraju utakmice Super lige i Prve lige Srbije: električno osvetljenje za noćne utakmice, bezbedan prostor za izlaz igrača i službenih lica na teren, detaljnije određuje Pravilnik o bezbednosti iz stava 1. ove odluke za svoja takmičenja.

Odluka 19

Svako igralište u ograđenom delu terena, uz uzdužnu liniju na razdaljini ne manjoj od tri metra, mora da ima klupe sa nadstrešnicama, po jednu za svaku ekipu za 12 osoba (igrači-zamenici i službena lica, ekipe upisani u zapisnik utakmice) i delegata sa tri sedišta. Klupa za delegate se postavlja u pravcu središne linije, a klupe za ekipe, levo i desno od delegata međusobno udaljene najmanje 25 metara. Prostor u kome se nalazi klupa za ekipu, proširen po jedan metar sa svake strane i ispred nje do na jedan metar paralelno sa uzdužnom linijom, naziva se *tehnički prostor*.

Tehnički prostor se obeležava punim ili isprekidanim linijama širine 10-12 cm. Uloga ovog prostora regulisana je posebnom odlukom u Pravilima igre i obavezno se primenjuje na svim takmičenjima u zemlji. Svaki klub koji učestvuje u prvenstvu Super lige Srbije mora pored nabrojanih uslova da ima i tehničku klupu za obe ekipe.

Odluka 20

Pravo na pristup u određeni deo terena, pored igrača i sudija te utakmice, imaju:

a) u tehnički prostor jedne ekipe: sedam igrača-zamenika, trener, pomoćni trener, lekar, fizioterapeut i predstavnik kluba – 12 lica. Sva lica moraju biti identifikovana i upisana u zapisnik pre početka utakmice;

b) izvan tehničkog prostora: dežurni lekar, dvojica bolničara sa nosilima, vozač sanitarnih kola, lica zadužena za red i bezbednost (u uniformi ili na pogodan način jasno obeležena) u broju koji na zahtev organizatora utakmice odobri nadležni organ, potreban broj dečaka u sportskoj opremi radi dohvatanja lopte i fotoreporter, s tim što oni u toku igre moraju da budu iza fotografske linije;

v) delegat rukovodstva takmičenja. Lica koja se nalaze u ograđenom delu terena moraju imati posebne legitimacije ili pismena ovlašćenja overena za tekuću godinu, odnosno posebnu dozvolu za tu utakmicu koju je izdao nadležni organ.

Osim, ako uslovi terena dozvoljavaju, može se dopustiti ulaz u ograđeni deo terena i osobama sa invaliditetom teže stepena (u kolicima).

Odluka 21

Zapisnik utakmice stalnog takmičenja se sastavlja u posebnoj prostoriji, isključivo u prisustvu po jednog ovlašćenog predstavnika kluba, delegata rukovodstva takmičenja i zapisničara.

Predsednici klubova moraju imati ovlašćenje kluba koje glasi na njihovi ime.

Zapisnik utakmice stalnog takmičenja obavezno potpisuju ovlašćeni predstavnici klubova, sudija i delegat, a zapisnik ostali utakmica predstavnici klubova i sudija.

Kvalitet i mere

Lopta je:

- Okrugla,
- Načinjena od kože ili drugog pogodnog materijala,
- Obima ne većeg od 70 cm i ne manjeg od 68 cm.
- Ne teža od 450 g i ne lakša od 410 g na početku utakmice,
- Pritiska koji odgovara od 0.6-1.1 atmosfere (600-1100 g/cm²) na nivou mora.

Zamena neispravne lopte

Sprovodi se ako lopta prsne, probuši ili se izduva u toku utakmice:

- Utakmica se zaustavlja,
- Utakmica se nastavlja spuštanjem zamenjene lopte na mestu gde je prva postala neispravna, osim ako se to dogodilo u prostoru gola, u tom slučaju sudija spušta loptu na liniju prostora gola, paralelnu poprečnoj liniji, na mestu koje je najbliže mestu na kome se lopta nalazila kada je igra zaustavljena.

Ako lopta prsne, probuši se ili izduva dok nije u igri pri početnom udarcu, udarcu sa gola, udarcu iz ugla, slobodnom udarcu, kaznenom udarcu ili ubacivanju:

- Utakmica se ponovo nastavlja na isti način.

Lopta se ne može menjati za vreme utakmice bez sudijinog odobrenja.

Odluke Međunarodnog Borda

Odluka 1

Na osnovu odredaba Pravila 2. u takmičenjima organizovanim pod zaštitom FIFA ili konfederacija jedino se prihvataju lopte koje nose jedno od sledeća tri obeležja:

Službeni logo «FIFA Aproved» (FIFA potvrdila)

Službeni logo «FIFA Inspected», (FIFA ispitala)

Preporuka «International matchball standard»

Ova obeležja (logo) ukazuju da su lopte službeno ispitane i da ispunjavaju specifične tehničke zahteve za odgovarajuću kategoriju i osim toga minimalne zahteve Pravila 2. Listu dodatnih specifičnih zahteva za svaku kategoriju mora da prihvati Međunarodni bord.

Nacionalni savezi mogu zahtevati upotrebu lopti sa jednim od ta tri znaka na takmičenjima organizovanim u njihovoj nadležnosti.

Odluka 2

Na utakmicama odigranim u okviru takmičenja FIFA, ili takmičenja koja organizuju konfederacije i nacionalni savezi svaki oblik komercijalne reklame na lopti je zabranjen. Jedino znak (logo) takmičenja, naziv organizatora takmičenja i marka proizvođača lopte mogu se nalaziti na lopti. Pravilnici takmičenja mogu propisati ograničenja u odnosu na format i broj ovih obeležja.

Procedura zamene

Za zamenu igrača sa zamenikom (rezervnim igračem), moraju se poštovati sledeći uslovi:

- sudija mora biti obavešten pre nego što se predložena zamena učini,
- zamenik ulazi na teren za igru tek kada igrač koga zamenjuje napusti teren za igru i pošto dobije znak odobrenja od sudije,
- zamenik ulazi na teren za igru samo u nivou središnje linije i za vreme prekida igre,
- zamena je izvršena kada zamenik uđe u teren za igru,
- od tog trenutka, zamenik postaje igrač, a igrač koji je zamenjen, postaje zamenjeni igrač,
- zamenjeni igrač ne može više da učestvuje u igri,
- svi zamenici su pod vlašću i odlukama sudije, bilo da su pozvani u igru ili su na klupi za rezervne igrače.

Ako zamenik uđe u teren za igru bez sudijine dozvole:

- igru zaustaviti (ali ne odmah ako zamenik ili zamenjeni igrač ne utiče na razvoj igre),
- zamenika opomenuti, pokazati mu žuti karton i zahtevati da napusti teren za igru,
- igru nastaviti slobodnim indirektnim udarcem u korist protivnika sa mesta gde se lopta zatekla kada je igra zaustavljena (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Ako igrač promeni mesto sa golmanom, a da sudija nije prethodno obavešten:

- igru ne prekidati,
- igrača i golmana opomenuti i pokazati žuti karton kada lopta sledeći put bude van igre.

Za sve ostale prekršaje ovog Pravila:

- igrače koji učine prekršaj opomenuti i pokazati im žuti karton,
- igru nastaviti indirektnim slobodnim udarcem u korist protivnika sa mesta gde se lopta zatekla kada je igra zaustavljena (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Isključenje igrača i zamenika

Igrač koji je isključen pre početka utakmice može biti zamenjen samo sa prijavljenim zamenikom (rezervnim igračem).

Prijavljeni zamenik koji je isključen bilo pre, bilo posle početka utakmice, ne može biti zamenjen.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Utakmica može da počne ako svaki tim ima najmanje osam igrača od kojih je jedan golman.

Ako jedan tim, za vreme igre, ostane sa manje od osam igrača, sudija je dužan da igru prekine.

Ukoliko tim nije u mogućnosti da u roku od pet minuta nastupi sa minimalnim brojem igrača, sudija je, takođe, dužan da završi utakmicu.

Odluka 2

Na prvenstvenim i kup-utakmicama seniorskih i omladinskih ekipa¹ (igrači sa 16 i više godina starosti) dozvoljena je zamena tri igrača između najviše sedam prijavljenih i u zapisnik upisanih rezervnih igrača pre početka utakmice.

Odluka 3

Na prvenstvenim i kup-utakmicama pionirskih² i kadetskih ekipa³ (igrači ispod 16 godina starosti) dozvoljava se zamena svih sedam igrača između sedam prijavljenih i u zapisnik upisanih rezervnih igrača pre početka utakmice.

Odluka 4

Zamena igrača na prijateljskim utakmicama u svemu se sprovodi prema Pravilima igre, Pravilo 3.

Odluka 5

Svaka ekipa mora da ima kapitena i zamenika kapitena. Kapiten oko nadlaktice leve ruke nosi traku širine 8-10 cm, koja se po boji vidno razlikuje od boje njegovog dresa (majice).

Odluka 6

Za vreme utakmice, i to kada lopta nije u igri, dozvoljeno je samo kapitenu ekipe da se na korektan način obrati sudiji. Nedopušten je svaki individualni ili kolektivni protest igrača, uključujući i kapitena.

Odluka 7

Za utakmice Super lige i Prve lige Srbije domaći klub je dužan da obezbedi posebno napravljeni elektronski uređaj (ručni semafor) koju četvrti sudija vidno ističe kod zamene igrača i nadoknade vremena. Ako nema četvrtog

^{1,2 i 3} Nastupi igrača po uzrastu (petlića, pionira, kadeta, omladinaca i starijeg uzrasta određuje se odredbama Pravilnika o fudbalskim takmičenjima FSS.

sudije, onda će to vršiti drugo za to određeno lice. Na ostalim utakmicama, pokazivanje zamene igrača, ako nema ručnog semafora, obaviti isticanjem tabli (na drvetu, kartonu ili slično) na kojima su ispisani brojevi svih igrača i zamenika veličine 20cm puta 30 cm. Prvo se pokazuje broj igrača koji napušta igru, pa broj zamenika koji umesto njega ulazi u igru.

Odluka 8

Trener po pravilu treba da nosi sportsku trenerku sa oznakama svog kluba. Ako je u građanskom odelu onda mora da nosi traku boje svog kluba široku najmanje 10 cm. Ili vidno istaknut amblem svoga kluba na prednjoj strani sakoa, mantila, kaputa, veličine najmanje 10 cm².

Odluka 9

Zagrevanje zamenika koje se vrši u blizini terena za igru može biti samo u opremi (dresovima, trenerkama, markerima i sl.) koji se po boji jasno razlikuju od boje dresova igrača obe ekipe.

Odluka 10

Ako je neka ekipa počela utakmicu sa osam ili više, a manje od 11 igrača, zakasneli igrači se mogu priključiti i dopuniti svoju ekipu do kompletnog broja sve dok utakmica traje, pod uslovom da su pre početka utakmice prijavljeni i upisani u zapisnik. Ulaz u igru se vrši u prekidu utakmice sa uzdužne linije na mestu gde se vrši zamena igrača uz prethodnu proveru ispravnosti njihove opreme.

Odluka 11

Zamena igrača se vrši pismeno, i to: na ceduljici koju popunjava trener ili ovlašćeno lice kluba, upisuje se ime i prezime igrača koji napušta teren sa njegovim brojem na dresu, kao i ime i prezime zamenika koji ulazi u igru sa njegovim brojem na dresu. Ceduljica se predaje četvrtom sudiji, a ako njega nema sudiji pomoćniku koji upisuje minut igre u kome se vrši zamena i ceduljicu po završetku utakmice predaje glavnom sudiji.

Bezbednost

Igrač ne sme upotrebljavati opremu ili nositi na sebi ništa što je opasno za njega lično ili drugog igrača (uključujući i nakit bilo koje vrste).

Osnovna oprema

Osnovna obavezna oprema igrača sastoji se iz sledećih pojedinačnih delova odeće:

- dres ili majica sa rukavima - ako se nose delovi odeće koji su ispred dresa, boja rukava treba da je ista kao i glavna boja rukava dresa ili majice,
- gaćice - ako se nose podgaćice, iste su boje kao i glavna boja gaćica,
- dokolenice,
- štitnici (kostobrani),
- cipele (kopačke).

Štitnici (Kostobrani)

- potpuno pokriveni dokolenicama,
- napravljeni od kaučuka, plastike ili odgovarajućeg materijala,
- da pružaju dovoljan stepen zaštite.

Boje

- Obe ekipe moraju da nose boje koje ih međusobno razlikuju, kao i od sudije i sudija pomoćnika,
- svaki golman mora da nosi boje koje ga razlikuju od ostalih igrača, sudije i sudija pomoćnika.

Prekršaji/kazne

Za bilo koji prekršaj ovog Pravila:

- igru ne treba zaustavljati,
- igrača koji je pogrešio, sudija će uputiti da napusti teren za igru da popravi svoju opremu,
- igrač odlazi sa terena za igru kada lopta prvi put prestane da bude u igri, osim ako igrač nije već popravio svoju opremu,
- svaki igrač upućen sa terena za igru da popravi svoju opremu, ne može se vratiti u teren za igru pre nego što dobije dozvolu sudije,
- sudija kontroliše ispravnost opreme igrača pre nego što mu dozvoli da se vrati u teren za igru,
- igraču se dozvoljava da se vrati u teren za igru samo kada lopta nije u igri.

Igrač koji je upućen da napusti teren za igru zbog prekršaja ovog Pravila i koji uđe (ili ponovo uđe) u teren za igru bez prethodnog odobrenja sudije, biće kažnjen opomenom (žuti karton).

Prekršaji/kazne

Ako je utakmica prekinuta radi izricanja opomene:

- utakmicu će nastaviti indirektnim slobodnim udarcem igrač protivničkog tima sa mesta gde se nalazila lopta kada je sudija prekinuo igru (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).

Odluke Međunarodnog Borda

Odluka 1

Igrači ne smeju da pokazuju podmajicu (majca ispod dresa) koja sadrži slogane ili reklame. Osnovna obavezna oprema ne sme da sadrži nikakve političke, religiozne ili lične izjave i poruke.

Igrač koji podigne svoj dres da bi pokazao slogane ili reklame, biće kažnjen od strane organizatora takmičenja. Ekipe igrača čija osnovna obavezna oprema sadrži političke, religiozne ili lične poruke ili izjave biće kažnjen od strane organizatora takmičenja ili FIFA.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Oprema jedne ekipe (dres-majica, gaćice, dokolenice) mora da bude jednoobrazna, a dresovi na poledini obeleženi brojevima od 1 do 18. Golmanov dres ima broj 1. a zamenika golmana broj 12. Isti brojevi su obavezni i na prednjoj levoj strani gaćica na utakmicama Super lige i Prve lige Srbije. Isto tako, igrači klubova Super lige i Prve lige Srbije, prilikom svakog nastupa na utakmicama u toku takmičarske godine, moraju na poledini dresa nositi isti takmičarski, licencirani broj i ispisano prezime igrača.

Boja dresa i broja na njemu mora se jasno razlikovati, a broj veličine 25 x 5 cm ispisan na jednobojnoj podlozi veličine 20 x 30 cm. Ako na prugastim ili višebojnim dresovima nije rezervisana jednobojna podloga za ubeležavanje brojeva, onda brojeve prethodno treba upisati na jednobojnom platnu, pa zatim to platno prišiti na dres. Boja golmanovog dresa mora se jasno razlikovati od boja ostalih igrača obe ekipe i sudija.

Odluka 2

Na javnim utakmicama igrači ne mogu da igraju bez obuće, niti da je u toku igre skidaju.

Odluka 3

Timovi na jednoj utakmici ne mogu da nastupe u dresovima iste ili slične boje, već moraju da budu različito odeveni.

Ako su dresovi iste ili slične boje, dresove će promeniti gostujući tim, ukoliko domaći tim nastupa u registrovanoj boji prijavljenoj takmičarskom organu pre početka takmičenja. U tom slučaju domaćin je dužan da pozajmi dresove gostujućem timu, ako ih ovaj nema.

Nadležni organ je dužan da pre početka takmičenja obavesti sve učesnike odnosnog takmičenja o registrovanim klupskim bojama.

Odluka 4

Na svim utakmicama u zemlji sudija je obavezan da pre početka utakmice, van terena za igru, pregleda opremu igrača, i onima čija oprema nije u skladu sa Pravilima igre (Pravilo 4) i odlukama Međunarodnog Borda i Fudbalskog saveza Srbije za primenu tih pravila, ne dozvoli učestvovanje u igri.

Odluke Međunarodnog Borda

Odluka 1

Sudija (ili gde se primenjuje sudija pomoćnik i četvrti sudija) ne može biti odgovoran: za bilo koju povredu koja se dogodi igraču, službenom licu ili gledaocu; za bilo koju materijalnu štetu, ako se dogodi; za bilo koju štetu pričinjenu fizičkom licu, klubu, kompaniji, savezu ili svim ostalim organima koja bi bila pripisana ili koja bi mogla biti pripisana odluci donetoj po Pravilima igre ili normalnom postupku propisanom za organizovanje takmičenja kontrolu utakmice

Ovo se može odnositi na:

- odluku kojom se dozvoljava ili zabranjuje odigravanje utakmice zbog stanja terena za igru i njegovog okruženja ili vremenskih uslova,
- odluku o trajnom prekidu utakmice koji se dogodi iz nekog razloga,
- odluku o prikladnosti opreme terena i lopte korišćene na utakmici,
- odluku o prekidu ili neprekidu utakmice, zbog intervencije gledalaca ili nekog drugog iznenadnog problema u zoni rezervisanoj za gledaoce (tribine, lože i dr.),
- odluku o prekidu ili neprekidu igre, da bi se dozvolilo iznošenje povređenog igrača sa terena za igru radi ukazivanja pomoći,
- odluku o zahtevu sa insistiranjem za iznošenje povređenog igrača sa terena za igru radi pružanja pomoći,
- odluku o dozvoli ili zabrani igraču da nosi izvesne pribore ili opremu,
- odluku (ukoliko bude u njegovom delokrugu) da dozvoli ili zabrani nekoj osobi (uračunavajući u to službena lica ekipa ili stadiona, agente za bezbednost, fotografe ili druge predstavnike medija) da se nalaze u blizini terena za igru,
- svaku drugu odluku koju sudija može da donese po Pravilima igre ili po obavezama koje su određene u pravilnicima i propisima FIFA, konfederacija, nacionalnih saveza ili liga pod čijom se odgovornošću igra utakmica.

Odluka 2

Na turnirima i takmičenjima na kojima je određen četvrti sudija, njegova uloga i obaveza treba da budu u saglasnosti sa uputstvima koje je odobrio Međunarodni Bord.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Mada je sudija isključivo merodavan da za vreme igre donosi odluke, nadležni

fudbalski organ zadržava pravo, ako nađe za shodno, da utakmicu poništi zbog veoma teških povreda igre, uključujući i nemoralne radnje (pristrasno suđenje, potkupljivanje i dr.), koje su imale neposredan uticaj na konačan ishod utakmice.

Bliže odredbe o poništavanju utakmice utvrđuje se Pravilnikom o fudbalskim takmičenjima.

Poništenje utakmice u vezi s suđenjem regulisano je ovom odlukom i Pravilnikom o fudbalskim takmičenjima. „Ako sudija nije primenio, ili pogrešno primenio neku od bitnih odredaba Pravila igre i odluka Međunarodnog Borda i Fudbalskog saveza Srbije, a ta povreda je uticala na konačan ishod utakmice“

„Bitna povreda Pravila igre i odluka Međunarodnog Borda i Fudbalskog saveza Srbije postoji ako sudija nije primenio, ili je pogrešno primenio neku odredbu koja je neposredno uticala na konačan ishod utakmice, a ta odluka se ne zasniva na slobodnom sudijinom uverenju“.

Sve odluke koje su donete na osnovu slobodnog sudijinog uverenja (“Po sudijinom mišljenju”, “Ako sudija smatra” ili “Po nahođenju sudije”), ne mogu biti podvedene pod pojam bitnih odredaba Pravila igre.

Bitna povreda Pravila igre uvek postoji:

1. Ako je prvenstvenu ili kup-utakmicu sudio sudija koji se nalazi na bolovanju ili nije delegiran od nadležnog organa za delegiranje, odnosno ako nije postupljeno po odredbama Pravilnika o sudijama i suđenju koji reguliše pitanja zamene sudija i propozicijama odnosnog takmičenja;
2. Ako je suprotno odredbama Pravila 3. utakmica igrana sa većim brojem igrača od jedanaest ili manjim od osam;
3. Ako je poluvreme prema časovniku sudije (Pravilo 7.) trajalo duže od 45 minuta, a nije u pitanju nadoknada vremena, pa je u ovom vremenskom razmaku postignut pogodak koji ima neposrednog uticaja na konačan ishod utakmice;
4. Ako je iz indirektnog slobodnog udarca direktno postignut pogodak i sudija ovaj pogodak priznao, a taj pogodak je imao neposredan uticaj na konačan ishod utakmice;
5. Ako je prilikom ubacivanja lopte u igru igrač direktno ubacio loptu u gol, a sudija ovo priznao kao pogodak, a taj pogodak je imao direktan uticaj na konačan ishod utakmice;
6. Ako je prilikom spuštanja lopte iz ruke sudije (sudijska lopta) lopta neposredno ušla u gol, a sudija ovo priznao kao pogodak, a taj pogodak je imao direktan uticaj na konačan ishod utakmice.

Odluka 2

Sudija je obavezan da, u roku koji odredi nadležni organ, dostavi izveštaj o suđenju na odgovarajućem obrascu uz pružanje preciznih podataka koji se tim obrascem traže. Pored toga, dužan je da prijavi eventualne prekršaje koje nije zapazio, a koje su mu saopštile sudije pomoćnici.

Odluka 3

Sudija je obavezan da po završenoj utakmici unese u zapisnik utakmice imena, sa brojem iz zapisnika, isključenih, opomenutih, povređenih i zamenjenih igrača, kao i detaljan opis razloga isključenja i opomene. On će u zapisnik uneti svaki incident ili nezgodu koja se dogodi tokom utakmice.

Sudija je dužan da u zapisnik unese prijavu protiv igrača, trenera, funkcionera i dr. za prekršaje izvršene pre, za vreme i posle odigrane utakmice.

Odluka 4

Sudija preko delegata kontroliše pravo na pristup iz Odluke 20. uz Pravilo 1. u ograđeni deo terena, a neposredno i preko četvrtog sudije (gde postoji), sudije pomoćnika i uz saradnju delegata rukovodstva takmičenja, kontroliše njihovo ponašanje. Prema onima koji se nesportski ponašaju, koji ometaju razvoj igre i suđenje i dr. Sudija u skladu sa Pravilima igre primenjuje odgovarajuće mere: opomene i udaljavanje iz ograđenog dela terena. Delegat je dužan, ako mu se sudija obrati, da saraduje u vezi sa primenom tih mera, posebno ako je u pitanju udaljavanje iz ograđenog dela terena.

Odluka 5

Sve javne utakmice mogu da sude samo ispitane sudije-članovi fudbalske organizacije. Izuzeto, kandidat kome je dozvoljeno polaganje ispita može da bude određivan za suđenje utakmica najnižeg stepena takmičenja. Ali, ako na utakmicu ne dođu određene sudije pomoćnici, a ispitanih sudija nema u gledalištu (ili ih ima, a oni ne žele da vrše dužnost sudije pomoćnika), klubovi mogu sporazumno izabrati dvojicu registrovanih igrača da vrše ovu dužnost.

Odluka 6

Ukoliko određeni sudija ne dođe na utakmicu stalnog stepena takmičenja, nju će suditi prvi sudija pomoćnik, a na utakmicama Super lige i Prve lige Srbije četvrti sudija ako je određen. U slučaju da ne dođe prvi sudija pomoćnik, utakmicu će suditi drugi sudija pomoćnik. Ukoliko na utakmicu ne dođu ni sudija ni određene sudije pomoćnici, klubovi će se sporazumeti da utakmicu sudi jedna od prisutnih sudija.

Ako sporazum ne bude postignut, delegat će odlučiti koji će prisutni sudija da

sudi utakmicu. Sporazum o izboru sudija mora da bude pismeno utvrđen pre početka utakmice.

Ako na utakmicu ne dođe ni sudija, ni sudije pomoćnici, ni delegat, utakmica se neće odigrati.

Ako na utakmicu dođe sudija, a ne dođe jedan ili obojica sudija pomoćnika, sudija će odlučiti o izboru sudije pomoćnika, odnosno sudija pomoćnika.

Ako u toku trajanja utakmice sudiji ili sudiji pomoćniku pozli ili nastupe drugi razlozi (povreda), zbog kojih ne može da nastavi suđenje, dužnost preuzima prvi sudija pomoćnik, a na utakmicama Super lige i Prve lige Srbije, ako je određen četvrti sudija. Ukoliko četvrti sudija nije određen, utakmicu će suditi prvi sudija pomoćnik, a njegovo mesto zauzima drugi sudija pomoćnik, dok će dužnost drugog sudije pomoćnika obavljati jedan od prisutnih sudija koga on odredi.

Odluka 7

Klubovi su obavezni da sudije pre, za vreme i posle utakmice štite i njihove odluke poštuju. To je dužnost svih igrača i funkcionera. Posebno su igrači i funkcioneri obavezni da štite sudije na terenu kako bi svoju dužnost obavili na najbolji način.

U brizi za sigurnost sudija, obavezno učestvuje, ne samo domaći klub, već i gostujuća ekipa. U slučaju nereda na igralištu, dužnost je igrača oba kluba da zaštite sudije. Kapiteni i treneri su lično odgovorni za pružanje zaštite. Kapiten ekipe je odgovoran za držanje i ponašanje svojih igrača prema sudijama i delegatu. On je dužan da pruži pomoć sudijama radi regularnog odigravanja utakmice i da neposredno interveniše u suzbijanju nediscipline svojih igrača.

Odluka 8

Delegat je dužan da pruži pomoć sudiji ukoliko mu se on obrati.

Odluka 9

Zabranjeno je sudiji da daje izjave sredstvima javnog informisanja o svom suđenju. Treneru kluba je takođe zabranjeno da daje izjave sredstvima javnog informisanja o suđenju sudije koji vodi utakmicu njegovog kluba. To je zabranjeno i igračima.

Odluka 10

Ukoliko na utakmici dođe do bacanja bilo kakvih predmeta iz gledališta na sudiju i njegove pomoćnike, ili se dogodi fizički napad na sudiju ili njegove pomoćnike, sudija će, uzimajući u obzir težinu prekršaja (obzirljnost incidenta,

eventualne povrede i dr.) odlučiti da li će utakmicu nastaviti, privremeno prekinuti ili definitivno završiti.

Odluka 11

Sudija će obaviti dužnost delegata rukovodstva takmičenja ukoliko se ovaj ne pojavi na utakmici najkasnije 30 minuta pre utvrđenog početka utakmice. Ako se, u međuvremenu, delegat pojavi, preuzeće dužnost za koju je određen.

Odluka 12

Dužnost je sudije da se blagovremeno upozna i odgovorno primenjuje osnovne odredbe iz propozicija takmičenja utakmice koju sudi, a koje se odnose na primenu Pravila igre kao što su: odlučivanje pobednika, dozvoljeni broj zamena, vreme trajanja igre, posebni uslovi u vezi s pravom i obavezama klubova za nastup igrača određenog uzrasta i drugo što je od bitnog značaja za to takmičenje (liga sistem, kup sistem, uzrast takmičara i sl.).

Zadaci

Dvojica sudija pomoćnika će biti određeni, podređeni sudiji, koji imaju dužnost da pokažu:

- kada cela lopta izađe iz terena za igru,
- kojoj ekipi se dodeljuje udarac iz ugla, udarac sa gola ili ubacivanje,
- kada neki igrač treba da bude ukazan zato što je u ofsajd položaju,
- kada se traži zamena igrača,
- kada se dogodi neodgovorno ponašanje ili bilo koji incident izvan vidnog polja sudije,
- kada su učinjeni prekršaji u kojima sudije pomoćnici imaju bolji vidni ugao od sudije (uključujući, u posebnim slučajevima, prekršaje u kaznenom prostoru),
- kada golman, kod izvođača kaznenog udarca, napusti liniju pre nego što je lopta udarena a lopta pređe liniju.

Pomoć

Sudije pomoćnici takođe pomažu sudiji (glavnom) da kontroliše utakmicu u skladu sa Pravilima igre. Naročito, oni mogu da uđu na teren za igru da pomognu kontroli razdaljine od 9,15 m.

U slučaju neopravdanog mešanja ili nesportskog ponašanja, sudija će sudiju pomoćnika razrešiti njegovih dužnosti i dostaviti izveštaj nadležnom organu.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

U slučaju da jedan od dvojice određenih sudija pomoćnika ili obojica ne dođu na utakmicu, a sudija ne uspe da na igralištu nađe ispitanog sudiju, on je ovlašćen da zatraži od oba kluba da mu stave na raspolaganje po jednog svog registrovanog igrača da obave dužnost sudije pomoćnika.

Ukoliko se u međuvremenu pojave sudije pomoćnici ili dođe neki ispitan sudija, sudija će tada zameniti igrače-sudije pomoćnike delegiranim, odnosno ispitanim sudijama koji pristanu da vrše dužnost sudije pomoćnika.

Odluka 2

Igrač koji je suspendovan ili kažnjen zabranom igranja ne može da vrši dužnost sudije pomoćnika.

Odluka 3

Igrač koji vrši dužnost sudije pomoćnika ne može na istoj utakmici da se pojavi

kao igrač.

Odluka 4

Zastavice sudije pomoćnika su narandžaste ili žute boje. Izuzev, u nedostatku zastavica ovih boja mogu se upotrebiti i zastavice bele boje. Platno zastavice je dugačko 40cm i široko 30 cm, a palica je prigodne dužine.

Odluka 5

Klub-domaćin je dužan da pripremi zastavice za sudije pomoćnike.

Odluka 6

Na utakmicama na kojima nema četvrtog sudije, njegove zadatke obavlja prvo imenovani sudija pomoćnik (kontrola opreme, zamena igrača, ukazivanje na eventualne greške sudije kod disciplinskih mera, kontrola ponašanja u tehničkom prostoru...).

Delovi igre*

Utakmica se sastoji iz dva dela, (poluvremena) svaki od po 45 minuta, osim ako drugačije nije uzajamno dogovoreno između sudije i obe ekipe učesnice. Svaka saglasnost koja se odnosi na primenu trajanja utakmice (na primer, smanjenje svakog dela na 40 minuta zbog nedovoljne svetlosti i dr.) mora biti ostvarena pre početka utakmice i u skladu sa pravilima takmičenja.

Poluvreme

Igrači imaju pravo na odmor između dva dela utakmice (poluvremena). Odmor u poluvremenu ne treba da pređe 15 minuta.

Pravila takmičenja mora da utvrde trajanje odmora u poluvremenu.

Trajanje odmora između dva dela utakmice može se menjati samo uz saglasnost sudije.

Napomena* Uobičajeni i odomaćeni izraz u našoj zemlji „poluvreme“ ne slaže se sa službenim nazivom poluvremena u Pravilima igre. Poluvreme u Pravilima igre je interval (pauza, odmor, međuprostor) između prvog i drugog dela utakmice.

Nadoknada izgubljenog vremena

Svaki deo (period igre) će se produžiti da bi se nadoknadilo izgubljeno vreme zbog:

- zamene igrača,
- procene povreda igrača,
- iznošenje povređenih igrača sa terena za igru,
- postupaka koji imaju za cilj namerno gubljenje vremena (razvlačenje vremena),
- bilo kog drugog uzroka.

Nadoknada izgubljenog vremena je u diskrecionom pravu sudije.

Kazneni udarac

Ako kazneni udarac treba da bude izveden ili ponovo izveden, trajanje svakog dela treba da bude produženo da bi se dozvolila kompletna procedura izvođenja.

Trajno prekinuta utakmica

Utakmica trajno prekinuta pre isteka regularnog vremena, ponovo će se odigrati izuzev ukoliko pravilima o takmičenjima nije drugačije rešeno.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Odmor između dva poluvremena traje 15 minuta, a može biti promenjen samo uz saglasnost sudije.

Odluka 2

Utakmica omladinaca i kadeta traje dva poluvremena po 45 minuta, a pionira dva poluvremena po 40 minuta.

Odluka 3

Kada propozicije takmičenja određuju, utakmica se po isteku regularnog vremena produžava u dva jednaka dela: za seniore, omladince i za kadete po 15 minuta. Po završetku regularnog dela igrači imaju pravo na odmor od 5 minuta na samom terenu. Za vreme tog odmora sudija će pristupiti novom biranju strana.

Odluka 4

Dozvoljeno je korišćenje satova na stadionima kojima se registruje koliko je vremena proteklo od početka utakmice, s tim da budu zaustavljeni posle 45 minuta ponovo posle 90 minuta od stavljanja u pokret, odnosno posle 15 minuta u svakom delu nastavka utakmice koja se igra po kup-sistemu. Ako je reč o utakmici pionira, sat se zaustavlja posle 40 minuta igre u svakom poluvremenu.

Odluka 5

Normalno trajanje utakmice može se skratiti najviše dva puta po 5 minuta na zahtev kapitena obe ekipe. Ni u kom slučaju to ne može uraditi sam sudija.

Svaka saglasnost za smanjenje trajanja utakmice na takmičenjima kojima je ovom odlukom dozvoljeno mora biti uzajamno dogovorena između kapitena obe ekipe i sudije pre početka utakmice.

Skraćenje normalnog vremena utakmice nije dozvoljeno na prvenstvenim i kup utakmicama u kojima učestvuju klubovi Super lige, Prve lige Srbije, Srpskih i Zonskih liga, kao i završnim takmičenjima mlađih kategorija na republičkom nivou.

Odluka 6

U slučaju nestanka električne energije na utakmici koja se igra u večernjim satima, a nije odigrano najmanje 80% neophodnog vremena za igru, prekid

igre ne može da traje duže od 45 minuta, osim ako se za duže trajanje oba kluba postignu saglasnost u pismenoj formi.

Prethodni uslovi

Vrši se žreb novčićem i ekipa koja dobije žreb odrediće gol koji će napadati u prvom delu utakmice.

Drugoj ekipi se dodeljuje početni udarac utakmice.

Ekipa koja je izabrala gol koji će napadati, u drugom delu ima početi udarac.

U drugom delu ekipe menjaju strane i napadaju suprotan gol.

Početni udarac

Početi udarac (izvodi se sa središne tačke terena) je procedura za početak utakmice ili nastavak igre:

- na početku utakmice,
- posle postignutog pogotka,
- na početku drugog dela utakmice,
- na početku svakog dela produžetka utakmice ako postoji

Pogodak se može postići direktno iz početnog udarca.

Procedura

- svi igrači se nalaze na sopstvenoj polovini terena za igru,
- igrači ekipe koja ne izvodi početi udarac moraju se nalaziti najmanje na 9,15 metara od lopte dok nije u igri,
- lopta se postavlja na zemlju na središnu tačku,
- sudija daje znak,
- lopta je u igri kada se udari stopalom i pomeri napred,
- izvođač ne sme ponovo da igra loptu dok je ne dodirne drugi igrač.

Posle postignutog pogotka, početni udarac izvodi druga ekipa.

Prekršaji/kazne

Ako izvođač dodirne loptu drugi put pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi protivničkoj ekipi na mestu gde je prekršaj učinjen (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Za svaki drugi prekršaj u proceduri:

- početni udarac će se ponoviti.

Spuštanje lopte

Spuštanje lopte je način ponovnog početka (nastavka) utakmice posle privremenog neophodnog prekida dok je lopta u igri, zbog bilo kog razloga koji nije drugde pomenut u Pravilima igre.

Procedura

Sudija pušta loptu da padne na mestu gde se nalazila u trenutku kada je igra prekinuta, osim ako se to dogodilo u prostoru gola, u kom slučaju lopta se spušta na liniju gola paralelnu poprečnoj liniji na mestu koje je najbliže mestu na kome se lopta nalazila kada je igra zaustavljena. Igra ponovo počinje čim lopta dodirne zemlju.

Prekršaji/kazne

Lopta se ponovo spušta:

- ako je loptu dodirnuo igrač pre nego što je dotakla zemlju,
- ako je lopta napustila teren za igru pošto je dodirнула zemlju, a da je niko od igrača nije dotakao.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Pred početak utakmice, ekipe, zajedno sa sudijama na čelu, izlaze na teren za igru i pozdravljaju gledaoce.

Odluka 2

Kapiten svake ekipe dužan je na početku i završetku utakmice da pozdravi sudiju, sudije pomoćnike i kapitena protivničke ekipe.

Odluka 3

Ako ekipa ne nastupi u određenom vremenu za početak utakmice, ili ne nastupi sa najmanjim brojem igrača, sudija je obavezan da sačeka 15 minuta od vremena utvrđenog za početak. Ako ni za to vreme ekipa ne nastupi ili igrači koji nedostaju ne dođu, utakmica se neće igrati, a sudija će o tome podneti izveštaj. Osim, u slučaju da ekipa nije mogla da nastupi usled više sile, sudija će sačekati i nešto više, ali će voditi računa da li utakmica može da se završi na vreme. Ako se igra više utakmica na istom terenu, sudija je dužan da vodi računa da ne dovede u pitanje odigravanje sledeće utakmice.

Odluka 4

Na utakmicama revijalnog karaktera ili utakmicama koje se igraju u dobrotvorne svrhe, kad u znak počasti početi udarac ne izvodi igrač jedne ekipe nego drugo lice, sudija će, kad određeno lice izvede početni udarac, utakmicu prekinuti i sačekati da to lice napusti teren. Tada će igra normalno početi početnim udarcem.

PRAVILO 9. LOPTA U IGRI I VAN IGRE

Lopta je van igre:

Kada potpuno pređe poprečnu liniju ili uzdužnu liniju bilo po zemlji ili u vazduhu,
Kada sudija zaustavi (prekine) igru.

Lopta u igri

Lopta je u igri u svim ostalim slučajevima uračunavajući i to:
Kada se odbije u teren za igru pošto je dodirnula (konstrukciju gola, dodato) stativu gola, prečku ili stubić sa ugaonom (korner) zastavicom,
Kada se odbije u teren za igru pošto je dodirnula sudiju ili sudiju pomoćnika
kada se našao na terenu za igru.

Slika 3. Prikaz kada je lopta u igri, a kada van igre

**Lopta van igre.

*Svaka lopta koja se odbije u teren za igru pošto je dodirnula ugaonu zastavicu, stativu gola ili prečku ostaje u igri.

Postizanje pogotka

Pogodak je postignut kada lopta celim svojim obimom pređe preko poprečne (gol-linije) linije, između stativa gola i ispod prečke, pod uslovom da pre toga nije učinjen nikakav prekršaj od strane ekipe u čiju korist je postignut.

Slika 4. Prikaz situacija kada je postignut pogodak

Pobednička ekipa

Ekipa koja postigne veći broj pogodaka (golova) za vreme utakmice je pobednik. Ako obe ekipe postignu jednak broj pogodaka, ili ako nijedan pogodak nije postignut, utakmica je nerešena.

Kada je pravilima takmičenja određeno da se posle nerešene utakmice ili nerešenog rezultata u dve odigrane utakmice (jedna kod kuće, jedna na strani) mora dobiti pobednički tim, dozvoljene su samo sledeće procedure koje je odobrio Međunarodni Bord:

- pravilo pogodaka u gostima,
- produžeci,
- udarci sa tačke (bele) za kazneni udarac.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Određivanje pobednika na utakmicama koje se igraju po kup sistemu, a završene su nerešenim rezultatom, posle regularnog vremena ili odigranih nastavaka predviđenih propozicijama takmičenja, izvršiće se po propisima Međunarodnog Borda - procedura za određivanje pobednika utakmice

Ako se utakmica iz stava 1. igra pod električnim osvetljenjem, pa usled kvara na električnim instalacijama, nestane osvetljenje neposredno pred izvođenje udaraca za dobijanje pobednika ili u toku izvođenja tih udaraca, a rezultat je nerešen pri jednakom broju izvedenih udaraca (ne računa se poslednji udarac ako je jednom od učesnika to bio višak u odnosu na protivnikove izvedene udarce) pobednik će se odlučiti žrebom.

Žrebom rukovodi sudija utakmice, a u pehar ili drugi pogodan sud se stavljaju dve ceduljice sa odvojenim imenima timova. Žreb izvlači kapiten gostujuće ekipe. Pobednik je ekipa čija se ceduljica prva izvuče iz pehara.

Ukoliko je, pri jednakom broju izvedenih udaraca, jedna ekipa postigla više pogodaka od druge, pa je onda nastao kvar na električnim instalacijama koji se nije mogao otkloniti u razumno vreme, pobednik će biti ekipa koja je postigla više pogodaka.

Razumno vreme se utvrđuje najviše 45 minuta.

Ofsajd položaj

Biti u ofsajd položaju nije samo po sebi prekršaj. Igrač se nalazi u ofsajd položaju kada:

- je bliži protivničkoj poprečnoj liniji od lopte i prethodnog protivničkog igrača.

Igrač se ne nalazi u ofsajd položaju kada je:

- na sopstvenoj polovini terena ili
- u istoj visini sa prethodnim protivničkim igračem, ili
- u istoj visini sa dva poslednja protivnička igrača.

Prekršaj

Igrač u ofsajd položaju se kažnjava samo ako se, u trenutku kada je saigrač dodirnuo ili odigrao loptu, prema mišljenju sudije, aktivno uključuje u igru:

- Ometanjem igre, ili
- Ometanjem protivnika, ili
- Izvlačeći prednost iz ovog položaja.

Nije prekršaj

Nije prekršaj ofsajda kada igrač primi loptu direktno:

- Iz udarca sa gola ili
- Iz ubacivanja, ili
- Iz udarca iz ugla

Prekršaji/kazne

Za svaki prekršaj ofsajda, sudija dosuđuje protivničkoj ekipi indirektan slobodan udarac koji treba da bude izveden sa mesta gde je učinjen prekršaj (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1.

U pogledu presuđivanja ofsajda, igrač koji se nalazi na središnjoj liniji smatra se da se nalazi na svojoj polovini terena za igru.

Prekršaji i nesportska ponašanja kažnjavaju se na sledeći način:

Direktan slobodan udarac

Direktan slobodan udarac se dosuđuje protivničkom timu ako igrač učini bilo koji od sedam prekršaja na način koji sudija ocenjuje kao nepažljiv, bezobziran ili upotrebom prekomerne snage:

1. Udari ili pokuša da udari nogom protivnika,
2. Saplete ili pokuša da saplete protivnika,
3. Skače na protivnika,
4. Napada protivnika,
5. Udari ili pokuša rukom da udari protivnika,
6. Gura protivnika,
7. Startuje (uklizava) u protivnika.

Direktan slobodan udarac isto tako dosuđuje se protivničkom timu ako igrač učini bilo koji od sledeća tri prekršaja:

1. drži protivnika,
2. pljune na protivnika,
3. namerno dodirne loptu rukom (izuzev golmana u sopstvenom kaznenom prostoru).

Direktan slobodan udarac će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 izvođenje slobodnog udarca).

Kazneni udarac

Kazneni udarac će se dosuditi ako je bilo koji od deset gornjih prekršaja učinio igrač u sopstvenom kaznenom prostoru, bez obzira na položaj lopte pod uslovom da je u igri.

Indirektan slobodan udarac

Indirektan slobodan udarac će biti dosuđen u korist protivničkog tima ukoliko golman unutar svog kaznenog prostora, načini bilo koji od sledeća četiri prekršaja:

1. ako više od šest sekundi kontroliše loptu rukama, pre nego što je pusti iz svog poseda,
2. ako ponovo dodirne loptu rukama pošto se oslobodi njenog poseda, a da pritom loptu nije dodirnuo bilo koji igrač,
3. ako rukama dodirne loptu pošto mu je istu namerno stopalom uputio njegov saigrač,
4. ako rukama dodirne loptu pošto je primi direktno iz ubacivanja od strane njegovog saigrača.

Indirektan slobodan udarac se takođe dosuđuje u korist protivničkog tima,

ukoliko igrač, po mišljenju sudije:

- igra na opasan način,
- sprečava kretanje protivnika,
- sprečava golmana da loptu vrati u igru,
- učini bilo koji prekršaj koji prethodno nije spomenut u Pravilu 12. zbog koga je igra prekinuta, da bi se izrekla opomena ili da bi igrač bio isključen.

Indirektan udarac će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Disciplinske kazne

Žuti karton se koristi da se pokaže igraču, zameniku ili zamenjenom igraču da je opomenut.

Crveni karton se koristi da se pokaže igraču, zameniku ili zamenjenom igraču da je isključen.

Žuti ili crveni karton može se pokazati igraču, zameniku ili zamenjenom igraču, kao i treneru.

Sudija ima vlast da donosi disciplinske kazne od trenutka stupanja na teren za igru do napuštanja terena za igru posle poslednjeg zvižduka.

Igrač koji se nalazi na terenu ili van terena i učini prekršaj za opomenu ili isključenje u odnosu na protivnika, saigrača, sudiju, sudiju pomoćnika ili bilo koje lice biće kažnjen saglasno prirodi učinjenog prekršaja.

Igrač će biti opomenut i pokazaoće mu se žuti karton ako učini bilo koji od sledećih prekršaja:

- kriv zbog nesportskog ponašanja,
- negoduje rečima ili pokretima,
- učestalo krši Pravila igre,
- odlaže nastavljanje igre,
- ne poštuje propisanu razdaljinu kod nasatvljanja igre iz udarca iz ugla, slobodnog udarca ili ubacivanja,
- uđe ili ponovo uđe u teren za igru bez sudijine dozvole, namerno napusti teren za igru bez sudijine dozvole.

Zamenik ili zamenjeni igrač biće opomenut i pokazaoće mu se žuti karton ako učini bilo koji od sledeća tri prekršaja:

1. kriv zbog nesportskog ponašanja,
2. negoduje rečima ili pokretima,
3. odlaže nastavljanje igre.

Isključenje

Igrač, zamenik ili zamenjeni igrač biće isključen sa terena za igru i pokazaće mu se crveni karton ako učini bilo koji od sledećih sedam prekršaja:

1. kriv za ozbiljan prekršaj igre (grubost),
2. kriv za nasilno (drsko) ponašanje,
3. pljuje na protivnika ili na neko drugo lice,
4. ako protivničkoj ekipi spreči pogodak ili očiglednu priliku za pogodak, igrajući namerno rukom (ovo se ne odnosi na golmana u njegovom kaznenom prostoru),
5. koji protivničkom igraču, koji se kreće prema protivničkom голу, spreči očiglednu povoljnu priliku za pogodak, prekršajem koji se kažnjava slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem,
6. upotrebljava nepristojne, uvredljive ili pogrdne reči i/ili gestove,
7. dobije drugu opomenu u istoj utakmici.

Igrač, zamenik ili zamenjeni igrač koji je isključen i pokazan mu je crveni karton mora da napusti blizinu terena za igru i tehnički prostor.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Opasna igra na sopstvenu štetu, kažnjava se onda ako, po sudijinom mišljenju, samom tom igraču koji izvodi takvu (opasnu) igru preti opasnost pri pokušaju da loptu udari glavom. U takvom slučaju sudija će dosuditi indirektan slobodan udarac u korist protivničke ekipe. Ovo se neće primenjivati na golmana kada se baca rukama napred da bi uhvatio loptu.

Vrste slobodnih udaraca

Slobodni udarci su direktni ili indirektni.

Direktan slobodan udarac

Lopta ulazi u gol

- ako lopta direktno uđe u protivnički gol pogodak se priznaje,
- ako je iz direktnog slobodnog udarca lopta direktno upućena u sopstveni gol, dosudiće se udarac iz ugla za protivnički tim.

Indirektan slobodan udarac

Znak sudije

Sudija označava indirektan udarac dizanjem svoje ruke gore iznad glave. On će zadržati svoju ruku u tom položaju dok se udarac ne izvede i dok lopta ne dodirne drugog igrača ili izađe iz igre.

Lopta ulazi u gol

Pogodak se može priznati samo ako lopta kasnije dodirne drugog igrača pre nego što uđe u gol:

- ako je indirektni slobodni udarac upućen direktno u protivnički gol, dosudiće se udarac sa gola,
- ako je indirektni slobodan udarac upućen direktno u sopstveni gol, dosudiće se udarac iz ugla za protivnički tim.

Procedura

Kod slobodnih direktnih udaraca kao i slobodnih indirektnih udaraca, u trenutku izvođenja, lopta mora biti nepokretna i izvođač ne sme ponovo da je dodirne sve dok drugi igrač (saigrač ili protivnik) ne ostvari kontakt sa loptom.

Izvođenje slobodnog udarca (vrši se stopalom)

Slobodan udarac u kaznenom prostoru

Direktan ili indirektan slobodan udarac u korist odbrambene ekipe:

- svi igrači protivničke ekipe nalaziće se najmanje 9,15 metara od lopte,
- svi igrači protivničke ekipe nalaziće se izvan kaznenog prostora dok lopta ne bude u igri,
- lopta je u igri čim je direktno izašla iz kaznenog prostora u teren za igru,
- slobodan udarac dosuđen u prostoru gola (peterac) izvodi se sa bilo kog mesta u tom prostoru.

Indirektan slobodan udarac za napadajuću ekipu

- svi protivnički igrači moraju stajati najmanje 9,15 metara od lopte dok lopta ne bude u igri, osim ako se nalaze na gol-liniji između stativa gola,
- lopta je u igri kada se udari stopalom i pomeri,
- indirektan slobodan udarac dosuđen je u prostoru gola izvodi se sa linije prostora_gola (peterca) koja je paralelna poprečnoj liniji sa mesta koje je najbliže mestu gde se prekršaj dogodio.

Slobodan udarac van kaznenog prostora

- svi protivnički igrači su 9,15 metara od lopte dok lopta ne bude u igri,
- lopta je u igri kada se udari stopalom i pomeri,
- slobodan udarac se izvodi sa mesta gde je prekršaj napravljen ili sa mesta na kome se nalazila lopta kada je igra zaustavljena.

Prekršaji/kazne

Kada se slobodan udarac izvodi, protivnik nepoštuje propisanu razdaljinu;

- udarac se ponavlja.

Ako, iz slobodnog udarca koji izvodi odbrambena ekipa u sopstvenom kaznenom prostoru, lopta nije direktno upućena u igru:

- udarac se ponavlja.

Slobodan udarac izvodi drugi igrač osim golmana

Kada je lopta u igri, izvođač drugi put udari loptu (osim namerno rukama) pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- dosudiće se indirektan slobodan udarac u korist protivničke ekipe, koji će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Kada je lopta u igri, izvođač namerno dodirne loptu rukom pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi u korist protivničke ekipe koji će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).
- kazneni udarac će se dosuditi ako se prekršaj dogodio u kaznenom prostoru prekršitelja.

Prekršaji/kazne

Slobodan udarac izvodi golman

Kada je lopta u igri, golman dodirne loptu drugi put (osim svojim rukama), pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivnički tim koji će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13-Izvođenje

slobodnog udarca).

Kada je lopta u igri, golman namerno dodirne loptu rukom pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodni udarac će se dosuditi za protivničku ekipu ako je prekršaj učinjen van golmanovog prostora i biće izveden sa mesta gde je prekršaj napravljen (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).
- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivnički tim ako je prekršaj učinjen u golmanovom prostoru, udarac će se izvesti sa mesta gde je prekršaj napravljen (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).

Prekršaji/kazne

Kazneni udarac će se dosuditi protiv ekipe koja u sopstvenom kaznenom prostoru, i dok je lopta u igri, učini jedan od deset prekršaja za koje se dosuđuje direktan slobodan udarac.

Pogodak se može postići direktno iz kaznenog udarca.

Dozvoljava se dodatno vreme da se kazneni udarac izvede na kraju svake polovine ili na kraju svakog dela kod produženja utakmice.

Položaj lopte i igrača

Lopta:

- postavljena na (belu) tačku za kazneni udarac.

Igrač koji izvodi kazneni udarac:

- jasno identifikovan.

Golman ekipe koja se brani:

- ostaje na svojoj gol-liniji, licem okrenut prema izvođaču, između stativa dok se lopta ne uputi ka голу.

Svi ostali igrači osim izvođača se nalaze:

- u granicama terena za igru,
- izvan kaznenog prostora,
- iza tačke za kazneni udarac,
- najmanje 9,15 metara od tačke za kazneni udarac.

Izvođenje

Pošto su igrači zauzeli svoje položaje saglasno Pravilu, sudija daje znak za izvođenje kaznenog udarca.

- izvođač kaznenog udarca stopalom upućuje loptu napred,
- on nema pravo drugi put da igra loptom dok je ne dodirne drugi igrač,
- lopta je u igri kada se udari i pomeri napred.

Kada se kazneni udarac (penal) izvodi za vreme normalnog toka igre i u vremenu koje je produženo u prvoj polovini ili na kraju utakmice radi izvođenja ili ponovnog izvođenja kaznenog udarca, pogodak je postignut i ako, pre nego što lopta pređe gol-liniju.

- lopta udari jednu ili obe stative gola i/ili prečku i/ili golmana.

Ako sudija da znak za izvođenje kaznenog udarca i, pre nego što je lopta u igri,

dogodi se jedna od sledećih situacija:

Igrač koji izvodi kazneni udarac prekrši Pravila igre:

- sudija će dopustiti izvođenje,
- ako lopta uđe u gol, udarac se ponavlja,
- ako lopta ne uđe u gol, sudija zaustavlja igru i utakmicu nastavlja indirektnim slobodnim udarcem za odbrambeni tim sa mesta gde je prekršaj učinjen.

Prekršaji/kazne

Golman prekrši Pravila igre

- sudija će dopustiti izvođenje,
- ako lopta uđe u gol, pogodak se priznaje,
- ako lopta ne uđe u gol, udarac se ponavlja.

Saigrač izvođača prekrši Pravila igre:

- sudija će dopustiti izvođenje udarca,
- ako lopta uđe u gol, udarac se ponavlja,
- ako lopta ne uđe u gol, sudija zaustavlja igru i utakmicu nastavlja indirektnim slobodnim udarcem za odbrambeni tim sa mesta gde je prekršaj učinjen.

Saigrač golmana krši Pravila igre

- sudija dopušta izvođenje udarca,
- ako lopta uđe u gol, pogodak se priznaje,
- ako lopta ne uđe u gol, udarac se ponavlja.

Jedan ili više igrača odbrambene i napadajuće ekipe prekrše Pravila igre:

- udarac se ponavlja.

Prekršaji/kazne

Ako je posle izvođenja kaznenog udaraca:

Izvođač udarca dodirnuo loptu drugi put (izuzev svojom rukom) pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).

Izvođač udarca namerno dodirne loptu rukom pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je prekršaj napravljen (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Lopta je dotakla strano lice na svojoj putanji:

- udarac se ponavlja.

Lopta se odbije u teren za igru od golmana, prečke ili stative gola i tada je dodirne strano telo:

- sudija zaustavlja igru,
- igru ponovo nastaviti spuštanjem lopte na mestu gde je dodirnula strano telo, osim ako se to dogodilo u prostoru gola u tom slučaju sudija spušta loptu na liniji prostora gola paralelnoj poprečnoj liniji na najbližem mestu na kome se zatekla lopta kada je igra zaustavljena.

Ubacivanje je način za nastavak igre.

Ubacivanje se dosuđuje protivničkoj ekipi čiji je igrač poslednji dodirnuo loptu kada je lopta celim svojim obimom prešla uzdužnu (aut) liniju bilo po zemlji ili u vazduhu.

Iz ubacivanja se ne može direktno postići pogodak.

Izvođenje

Izvođač u trenutku ubacivanja lopte treba da u duhu pravila igre bude:

- okrenut licem prema terenu,
- sa oba stopala iza uzdužne (aut) linije ili na uzdužnoj liniji,
- drži loptu sa obe ruke,
- ubaci loptu držeći je iznad i iza glave,
- loptu ubaci sa mesta gde je napustila teren za igru.

Svi protivnički igrači moraju se nalaziti najmanje dva metra od mesta gde se vrši ubacivanje.

Lopta je u igri od trenutka kada uđe u teren za igru.

Posle ubacivanja, izvođač ne sme ponovo da dodirne loptu sve dok je ne dodirne drugi igrač.

Prekršaji/kazne

Ubacivanje vrše svi igrači osim golmana

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač drugi put dodirne loptu (izuzev rukama) pre nego što je loptu dotakao drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač namerno rukom dodirne loptu pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).
- kazneni udarac će se dosuditi ako se prekršaj dogodio u sopstvenom kaznenom prostoru.

Ubacivanje vrši golman

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman dodirne loptu drugi put (izuzev svojim rukama) pre nego što loptu dodirne drugi igrač:

- indirektan slobodni udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman namerno rukom dodirne loptu pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu ako se prekršaj dogodio van kaznenog prostora, a izvešće se sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).
- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu ako se prekršaj dogodio u golmanovom kaznenom prostoru, a izvešće se sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 -Izvođenje slobodnog udarca).

Ako protivnik nesportski ometa ili sprečava izvođača:

- kažnjava se opomenom zbog nesportskog ponašanja i pokazaće mu se žuti karton.

Za sve ostale prekršaje ovog Pravila:

- ubacivanje vrši igrač protivničke ekipe.

Udarac sa vrata/gola je način nastavka igre.

Udarac sa gola se dosuđuje kada celim svojim obimom lopta koju je poslednji dodirnuo igrač napadajuće strane, pređe preko poprečne linije bilo po zemlji bilo u vazduhu, a da nije postignut pogodak saglasno Pravilu 10.

Pogodak se može postići direktno iz udarca sa gola ali samo u protivnički gol.

Izvođenje

- lopta se upućuje stopalom sa bilo kog mesta u prostoru gola od strane igrača braneće ekipe,
- protivnički igrači moraju ostati van kaznenog prostora dok lopta ne bude u igri,
- izvođač ne sme drugi put da igra loptom dok je ne dotakne drugi igrač,
- lopta je u igri kada je direktno upućena van kaznenog prostora.

Prekršaji/kazne

Ako lopta nije direktno upućena u igru van kaznenog prostora:

- udarac sa gola se ponavlja.

Udarac sa gola izvodi saigrač golmana

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač dodirne loptu drugi put (izuzev svojim rukama) pre nego što je loptu dotakao drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač namerno dotakne loptu rukom pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).
- kazneni udarac će se dosuditi ako je prekršaj učinjen u izvođačevom kaznenom prostoru.

Udarac sa gola izvodi golman

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman dodirne loptu drugi put (izuzev rukama) pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13 - izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman namerno dodirne loptu rukama, pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu ako je prekršaj učinjen van kaznenog prostora, a udarac će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13-Izvođenje slobodnog udarca).
- indirektan slobodan udarac će se dosuditi protivničkoj ekipi ako je prekršaj učinjen u golmanovom kaznenom prostoru, a udarac će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Za ostale prekršaje ovog Pravila:

- udarac se ponavlja

Udarac iz ugla je način nastavka igre.

Udarac iz ugla se dosuđuje kada celim svojim obimom lopta koju je poslednji dodirnuo igrač odbrambene ekipe, pređe preko poprečne linije, bilo po zemlji, bilo u vazduhu, a da nije postignut pogodak saglasno Pravilu 10.

Iz udarca iz ugla može se direktno postići pogodak.

Izvođenje

- lopta se postavlja u ugaoni luk ($\frac{1}{4}$ kruga) na levoj ili desnoj strani od gola u zavisnosti gde je lopta prešla poprečnu liniju,
- stubić sa zastavicom na uglu terena ne sme se pomerati,
- protivnički igrači moraju se nalaziti najmanje 9,15 metara od ugaonog luka dok lopta ne bude u igri,
- loptu stopalom upućuje igrač napadačke ekipe,
- lopta je u igri kada se udari i pomeri,
- izvođač ne sme drugi put da dodirne loptu sve dok to ne učini drugi igrač.

Prekršaji/kazne

Udarac iz ugla izvodi saigrač golmana

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač dodirne loptu drugi put (izuzev rukama) pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, izvođač namerno dodirne loptu rukom pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu, koji će se izvesti sa mesta gde je prekršaj napravljen (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).
- kazneni udarac će se dosuditi ako je prekršaj učinjen u izvođačevom kaznenom prostoru.

Udarac iz ugla izvodi golman

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman dodirne loptu drugi put (izuzev rukama) pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- Indirektan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu koji će se

izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).

Nakon, ubacivanja lopte u igru, golman namerno dodirne loptu rukom, pre nego što je loptu dodirnuo drugi igrač:

- Direktan slobodan udarac će se dosuditi za protivničku ekipu ako je prekršaj učinjen van golmanovog kaznenog prostora, a udarac će se izvesti sa mesta gde se prekršaj dogodio (vidi Pravilo 13- Izvođenje slobodnog udarca).
- Indirektan slobodni udarac će se dosuditi protivničkoj ekipi ako je prekršaj učinjen u golmanovom kaznenom prostoru, a udarac će se izvesti sa mesta gde je napravljen prekršaj (vidi Pravilo 13 - Izvođenje slobodnog udarca).

Za sve ostale prekršaje ovog Pravila:

- Udarac iz ugla se ponavlja.

Odluke Fudbalskog saveza Srbije

Odluka 1

Prilikom izgradnje igrališta naročito treba voditi računa da se obezbedi dovoljan prostor za nesmetano izvođenje udaraca iz ugla.

Odluka 2

Sudija ne sme dopustiti da igrači pomeraju zastavice na uglovima prilikom izvođenja udarca iz ugla. On je dužan da opomene svakog igrača koji bi namerno pomerio zastavicu. U ponovljenom slučaju sudija će ga isključiti iz igre.

18. PROCEDURA ZA ODREĐIVANJE POBEDNIKA UTAKMICE

Pogoci postignuti na strani, produžeci i udarci sa tačke za kazneni udarac su tri načina za određivanje pobjednika kada pravila takmičenja zahtevaju da se dobije pobjednik utakmice koja je završena nerešeno.

Pogoci na strani

Pravila takmičenja mogu propisati kada ekipe igraju utakmicu „kod kuće i na strani“, ako je ukupan rezultat posle druge utakmice nerešen, da se pogoci postignuti na strani računaju dvostruko.

Produžeci

Pravila takmičenja mogu propisati da se odigra produžetak u dva jednaka dela, svaki deo najviše 15 minuta. Uslovi iz Pravila 8. se moraju primeniti.

Udarci na gol sa tačke za penal

Procedura

- sudija bira gol na kojim će se izvoditi udarci;
- sudija baca novčić i ekipa čiji kapiten dobije žreb odlučuje da li će prvi ili drugi izvoditi udarac;
- sudija beleži izvođenje svakog udarca;
- obe ekipe, poštujući niže navedene odredbe, izvode pet udaraca;
- udarci se izvode naizmenično;
- ako pre nego što svaka ekipa izvede po pet udaraca, jedna od njih postigne više pogodaka od druge, koja ih iz pet udaraca ne može dostići, izvođenje udaraca se završava;
- ako, pošto su obe ekipe izvele svojih pet udaraca, obe postignu jednak broj pogodaka ili ne postignu ni jedan, izvođenje udaraca se nastavlja po istom redu, sve dok; pri istom broju pokušaja, jedna ekipa ne postigne pogodak više od druge;

Ako se golman, za vreme izvođenja ovih udaraca, povredi i ne može da nastavi igru, može biti zamenjen upisanim zamenikom, ukoliko njegova ekipa nije iskoristila maksimalan broj Pravilnikom takmičenja dozvoljenih zamena;

Izuzimajući prethodni slučaj, samo igrači prisutni na terenu za igru na kraju utakmice, uključujući i produžetke ako se igraju, imaju pravo da učestvuju u izvođenju udaraca na gol sa tačke za penal;

Svaki udarac izvodi drugi igrač i tek kada svi određeni igrači izvedu prvi udarac, jedan između njih može da izvede svoj drugi udarac; Svaki određeni igrač može u svakom momentu da zameni golmana za vreme izvođenja ovih udaraca;

Jedino određeni igrači i sudija, sudije pomoćnici i četvrti sudija imaju pravo da ostanu na terenu za igru za vreme izvođenja udaraca na gol;

Svi igrači, izuzev onoga koji izvodi udarac i dva golmana, dok se izvode udarci, moraju ostati u središnjem krugu na terenu za igru;

Golman, saigrač izvođača udarca na gol mora da ostane u terenu za igru sa spoljne strane kaznenog prostora u kome se izvode ovi udarci i to na mestu preseka poprečne linije i linije kaznenog prostora;

Ukoliko ovim odredbama nije drukčije propisano, za ostale slučajeve primenjivaće se Pravila igre i Odluka Međunarodnog Borda, koja se odnosi na izvođenje udaraca na gol;

Kad jedna ekipa završi utakmicu sa većim brojem igrača nego njen protivnik, ona će smanjiti broj svojih igrača da bi se izjednačila sa brojem igrača protivničke ekipe i obavestiti sudiju o imenu i broju svakog igrača koji je izostavljen. Za ovo je odgovoran kapiten ekipe;

Pre početka izvođenja udaraca, sudija će se postarati da jednak broj igrača obe ekipe bude u središnjem krugu i oni su ti koji će izvoditi ove udarce.

Tehnički prostor

Tehnički prostor se odnosi na utakmice koje se igraju na stadionima koji imaju mesta za sedenje za tehnički štab i zamenike kao što je niže opisano.

Tehnički prostor se, od jednog do drugog stadiona, mogu razlikovati, na primer u veličini ili lokaciji, ali sledeće odredbe svi ispunjavaju:

- Tehnički prostor se proteže po jedan metar sa svake strane klupe za sedenje i napred do na jedan metar od uzdužne linije,
- Preporučuje se da se izvrši obeležavanje tehničkog prostora,
- Broj lica koja se mogu nalaziti u tehničkom prostoru određuju pravila takmičenja.
- Lica ovlašćena da zauzmu mesta u tehničkom prostoru mora da budu identifikovana pre početka utakmice saglasno pravilima takmičenja.
- Samo jedno lice je ovlašćeno (uglavnom trener, a može i njegov zamenik) da, u isto vreme, daje taktička uputstva. Ovo lice mora da se vrati na svoje mesto neposredno pošto je dalo svoje instrukcije,
- Trener i druga službena lica ne smeju da izlaze iz tehničkog prostora. U specijalnim slučajevima, kao na primer intervencija, uz ovlašćenje sudije, fizioterapeuta ili lekara, na terenu za igru radi pomoći povređenom igraču, je izuzetak ovog pravila,
- Trener i druga prisutna lica u tehničkom prostoru moraju se pristojno ponašati.

Izvor:<http://fsjo.weebly.com/udruzenje-sudija.html>